

GLARONA.

VALLIS non admodum ampla iuxta Limagum fluuium, longitudine trium miliariorum Germanicorum, Latine GLARONA, vulgò Glaris dicitur. Eius regionis caput Glarona, altissimis cingitur montibus, Vranorum montana, ab Occasu autem Suicerorum montes attingit. A Septentrione olim clausa fuit muro extenso per transversum vallis à monte ad montem. Confoederavit se reliquis Heluctijs anno Christi M. CC. LII. Viunt incolæ lacte, casco, butyro & carnibus, pisces lacus, aues & carnes ferinas syluosi montes subministrant. Natus hic est Henricus Glarcanus, Laureatus Poëta, & Mathematicus insignis.

BASILEA.

BASILEA, vrbs inclita, omnium confœderatarum amplissima, ex Augustæ cineribus, instar Phœnicis, orta, vtramq; Rheni complectens ripam, maiore Basilea in littore Gallico, minore verò in Germanico sita. Maior vallem occupat à Meridie versus Septentrionem, inter duos colles ad Rhenum desinentes, extensam, fluuioloq; Byrseca irrigatam, minor fundum habet planum: liberrimo recreatur Basilea aëre: solum fœcundum, scaturigines multorum fontium. concursus multorum amnium Rheni, Byrsæ, & VViesæ. Pio II. institutore, celebrem habet Vniuersitatem. Amplissimis immunitatibus & priuilegijs iam olim à Romanis imperatoribus donata Basilea, Episcopatu etiam clara. Meminit eius Ammianus Marcellinus, qui Basileam nominat, & Gratianum propè hanc propugnaculum contra Germanos construxisse, perhibet. Ac sunt, qui à Basilina Iuliani Imp. matre, denominatam, existimant. Meminit etiam Phlegou libertus Adriani Cæsaris Basilie. An autem de nostra hac in Rauracis loquatur, dubium est.

FRIBVRGVM.

FTRIBVRGENSIS ciuitas apud Nuitones sita, vulgò *Friburg* / qui terræ tractus hodie *Wylburg* appellatur, à Bertholdo principe Sringensi III. ædificata, mirabilem situm obtinet: partim enim imposita est monti præcipitibus petris suffulto, partim iacet in valle accliuis montibus clausa, circumfluitq; montem in imo per desidentem ciuitatem amnis, Sana, mediocris magnitudinis. Prætorium situm est in præcipite rupe, vbi olim arx fuit, à qua temporum successu creuit ciuitas ipsa supra & infra. Oppositi montes sustentant mœnia, tametsi in Orientali monte nullæ ferè domus præter munitiones existant. Quocunq; pergis in ciuitate, est tibi vel ascendendum, vel descendendum. Profert terra omnia necessaria, præter vinum.

SOLVTVRVM.

SOLVTVRVM, siue Salodorum, vna ex præclaris & vetustissimis Heluctiæ ciuitatibus, ad Arolam fluuium auriferum sita, Treuizorum soror dicitur, & Nini seculo conditam, vetusti Annales tradunt. Antiquitatem vrbs indicant, veteres inscriptiones Romanæ, quarum aliquæ adhuc Salodori extant. Antonino in Itinerario Soluthurum vocatur, qui verò eam scribunt Soluturum, putant eam sic dictam ab antiqua turri, quæ adhuc in medio ciuitatis videtur, vt sita idem quod solis turris: sita est in agro plano & satis culto, nisi, quod ægrè fert vites. Reliqua omnia abundè fert tellus.

SCHAPHVSIA.

SCHAPHVSIA, vulgò *Schaff* siue *Schiffhausen* / Miconio Probatopolis, Platina Schaphusa, Glareano & alijs, Arictis vrbs dicitur. Quod Stumpfius somnino improbens, Schaphusam à Schafa denominari asserit. hic enim nauium statio erat, quòd nullæ omnino vltra Schaphusam, ob atrocem spumantemque cataraetam septuaginta quinque pedes altam, descendere poterant. quare omnes naues, quæ ex Acronio & Veneto lacu, secundo Rheno, descendunt, necesse est Schaphusæ exonerari: ob hanc causam, creditur vrbi nomen impositum, vt, vel à Scapha, Scaphusia, vel etiam à nauis Germanico nomine, Schiffhusia nominaretur. Oppidum est ad dextrum Rheni latus elegantissimum, tertio Rheni ponte Heluctiorum terræ coniungitur, rebus omnibus necessarijs, & limpidissimis abundat fontibus. Amplissimum Benedictinorum cœnobium, Anno Domini M. LII. fundatum, huius oppidi magnificentiæ occasionem dedisse dicitur. Sicut & S. Galli oppidum, & Lucerna, & multa alia oppida Germaniæ cœnobijs suam originem acceptam referunt.

APPENZELLA.

APPENZELLA, siue, Abbatis cella, regionis, & vici nomen, habuerunt enim hic Benedictinæ societatis Abbates arcem, Clanx, nominatam, tutissimum. quouis tempore, refugium, quorum auctoritas paulatim adacta, non huic tantum pago, sed vniuerso territorio appellationem dedit, quòd Marti atq; Belonæ peridoneos homines producit, eamque ob causam, ad Helueticum fœdus, Anno salutis 1313. admissi, Decimum tertium in ordine locum obtinent.